

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 23 päivänä kesäkuuta 2011

727/2011

Laki pysäköinninvalvonnasta

Annettu Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2011

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tämän lain nojalla saadaan määrätä pysäköintivirheestä pysäköintivirhemaksu. Pysäköintivirheitä ovat:

1) tieliikennelain (267/1981) tai sen nojalla annetun ajoneuvon pysäköintiä tai pysäyttämistä taikka pysäköintikiekon käyttöä koskevan säännöksen tai määräyksen vastainen menettely;

2) maastoliikennelain (1710/1995) tai sen nojalla annetun moottorikäyttöisen ajoneuvon pysäköintiä tai pysäyttämistä maa-alueella koskevan säännöksen tai määräyksen vastainen menettely;

3) pelastuslain (379/2011) 11 §:n 2 momentissa säädetyn pelastustielle pysäköintiä koskevan kiellon vastainen menettely.

Pysäköintivirhemaksu saadaan myös määrätä tieliikennelain tai sen nojalla säädetyn taikka ympäristönsuojelulain (86/2000) tai sen nojalla säädetyn moottorikäyttöisen ajoneuvon joutokäyntiä koskevan kiellon tai rajoituksen rikkomisesta (*joutokäyntirikkomus*).

Pysäköintivirheen johdosta saadaan ajoneuvoon kiinnittää laite, joka estää ajoneuvon liikuttamisen (*rengaslukko*), tai antaa huomautus siten kuin jäljempänä säädetään. Ajoneuvon siirtämisestä pysäköintivirheestä koskevan

säännöksen vastaisen menettelyn perusteella säädetään ajoneuvojen siirtämisestä annetussa laissa (828/2008). Joutokäyntirikkomuksesta saadaan antaa huomautus siten kuin jäljempänä säädetään.

2 §

Soveltamisalan rajoitukset

Pysäköintivirhemaksua ei saa määrätä, jos:

1) pysäköintivirhe tai joutokäyntirikkomus käsitellään rikosasioista säädettyssä järjestyksessä;

2) pysäköintivirheen tai joutokäyntirikkomuksen tekijä ei tekohtekellä ole täyttänyt viittätoista vuotta.

Jos pysäköintivirhe on tehty yksityisellä alueella tai maastossa, pysäköintivirhemaksua ei saa määrätä eikä rengaslukkoa käyttää ilman kiinteistön omistajan tai haltijan pyyntöä tai valtuutusta.

3 §

Pysäköintivirhemaksu

Pysäköintivirhemaksu on pysäköintivirheen laadusta riippumatta 20 euroa. Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan kuitenkin säätää korkeammasta pysäköintivirhe-

maksusta kunnassa tai sen osassa, jos liikenteellisyys, paikoitustilojen niukkuus, pysäköintivirheiden määrä, liikenteen sujuvuus tai muut liikenteelliset syyt sitä vaativat. Pysäköintivirhemaksun enimmäismäärä on 60 euroa. Jos kunnan eri osissa peritään erisuuruisia pysäköintimaksua, pysäköintivirhemaksun enimmäismäärä on kuitenkin 80 euroa siinä osassa, jossa pysäköintimaksu on suurin. Jos kunnallinen pysäköinninvalvonta on järjestetty, sisäasiainministeriön on ennen asetuksen antamista pyydettävä lausunto kunnalta ja tarvittaessa asianomaiselta poliisilaitokselta.

Jatkuvasta pysäköintivirheestä saadaan määrätä enintään kolme pysäköintivirhemaksua. Uutta pysäköintivirhemaksua ei saa määrätä ennen kuin on kulunut vuorokausi edellisen maksun määräämisestä. Rengaslukon kiinnittämisen jälkeen ei saa määrätä pysäköintivirhemaksua.

Pysäköintivirhemaksu joutokäyntirikkomuksesta on sama kuin vastaavalla alueella tehdystä pysäköintivirheestä määrättävä maksu, kuitenkin enintään 35 euroa.

Samalla teolla tehdyistä useista pysäköintivirheistä määrätään yksi pysäköinti-virhemaksu. Samalla teolla tehdyistä pysäköintivirheistä ja joutokäyntirikkomuksesta määrätään kummastakin pysäköintivirhemaksu.

4 §

Rengaslukko

Ajoneuvoon saadaan pysäköintivirheen johdosta kiinnittää rengaslukko, jos ajoneuvo voitaisiin siirtää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain 5 §:n 1—3 momentin perusteella. Samalla on kiellettävä ajoneuvon liikuttaminen. Viranomainen saa siirtää ajoneuvon, vaikka siihen olisi kiinnitetty rengaslukko.

Rengaslukkoa ei tarvitse irrottaa ennen kuin tämän pykälän 3 momentissa tarkoitettu korvaus ja ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen pysäköintivirhemaksut on suoritettu, ellei muutoksenhakutuomioistuimella toisin määrää.

Rengaslukon käyttämisestä aiheutuneista kustannuksista määrätään kiinteä euromääräinen korvaus. Korvaus määrätään kunnan osalta kunnallisen viranomaisen hyväksymän

taksan ja poliisin osalta valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti.

5 §

Huomautus

Jos pysäköintivirhe tai joutokäyntirikkomus on vähäinen, siitä voidaan antaa suullinen tai kirjallinen huomautus.

6 §

Toimenpiteistä luopuminen

Seuraamus saadaan jättää määräämättä, jos pysäköintivirhe tai joutokäyntirikkomus on ilmeisesti johtunut anteeksi annettavasta huomaamattomuudesta tai ajattelemattomuudesta taikka jos seuraamuksen määrääminen muusta syystä olisi ilmeisen kohtuutonta.

7 §

Päätöksen sisältö

Pysäköintivirhemaksua koskevassa päätöksessä on mainittava:

- 1) päätöksen tehnyt viranomainen ja käsitelijän nimi;
- 2) tiedossa olevan kuljettajan henkilötiedot ja ajoneuvon yksilöimiseksi tarvittavat tiedot;
- 3) virheen tai rikkomuksen tekoajankohta ja -paikka, laatu sekä muut virheen tai rikkomuksen kuvaamiseksi tarvittavat tiedot;
- 4) sovellettavat lainkohdat;
- 5) maksettava määrä, maksuaika ja muut maksamista varten tarvittavat tiedot;
- 6) seuraus maksun laiminlyönnistä;
- 7) maksun määräämispäivä ja kellonaika.

Rengaslukkoa koskevassa päätöksessä on ilmoitettava 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettujen tiedot ja viranomaisen yhteystiedot, rengaslukon kiinnittämispäivä ja kellonaika, maksettavan korvauksen määrä ja rengaslukon irrottamisen edellytykset sekä kieltä liikuttaa rengaslukossa olevaa ajoneuvoa.

Pysäköintivirhemaksua ja rengaslukkoa koskevaan päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet.

8 §

Tiedoksianto

Pysäköintivirhemaksua tai rengaslukkoa koskeva päätös annetaan henkilökohtaisesti ajoneuvon kuljettajalle tiedoksi kirjallisesti. Jollei kuljettajaa tavata, voidaan päätös antaa tiedoksi kiinnittämällä se ajoneuvon näkyvälle paikalle.

Jollei pysäköintivirhemaksua koskevaa päätöstä ole voitu antaa tiedoksi 1 momentissa tarkoitetulla tavalla tai jos maksua ei ole suoritettu 17 §:n 1 momentissa säädettyssä ajassa, pysäköinninvalvojan tai pysäköinnintarkastajan on viipymättä lähetettävä päätös maksusta vastuussa olevalle ajoneuvon omistajalle tai haltijalle tiedoksi kirjeellä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Pysäköintivirhemaksua koskeva päätös on annettava tiedoksi kuuden kuukauden kuluessa pysäköintivirheen tai joutokäyntirikkomuksen tekopäivästä.

Rengaslukkoa koskeva päätös on seitsemän päivän kuluessa sen tekemisestä lähetettävä korvauksesta vastuussa olevalle ajoneuvon omistajalle tai haltijalle tiedoksi kirjeellä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

9 §

Vastuu pysäköintivirhemaksusta ja rengaslukkokorvauksista

Pysäköintivirhemaksu on pysäköintivirheen tai joutokäyntirikkomuksen tehneen kuljettajan suoritettava.

Pysäköintivirheen johdosta määrätystä pysäköintivirhemaksusta vastaa myös ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja tai haltija. Ajoneuvon omistaja tai haltija on kuitenkin vastuusta vapaa, jos hän saattaa todennäköiseksi, että hän ei tehnyt pysäköintivirhettä tai että pysäköintivirhemaksun määräämiselle ei ollut edellytyksiä.

Vastuusta rengaslukon käyttämisestä aiheutuneesta korvauksesta on voimassa, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään pysäköintivir-

heen tehneen ajoneuvon kuljettajan sekä omistajan ja haltijan vastuusta pysäköintivirhemaksusta.

10 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Poliisi huolehtii pysäköintiä ja pysäyttämistä sekä joutokäyntiä koskevien säännösten noudattamisen valvonnasta sekä pysäköintivirhemaksujen ja muiden tässä laissa säädettyjen seuraamusten määräämisestä.

Poliisilaitoksen päällikkö tai hänen määräämänsä laitoksen päällystön kuuluva poliisimies johtaa ja valvoo 1 momentissa tarkoitettua toimintaa ja toimii pysäköinninvalvojana. Pysäköinninvalvoja huolehtii myös tässä laissa tarkoitettujen päätösten ja niiden tehneiden viranhaltijoiden luetteloon merkitsemisestä ja antaa tarvittaessa tietoja niistä.

Aluehallintovirasto voi kunnanvaltuuston esityksestä tai sen suostumuksella ja saatuaan asianomaisen poliisilaitoksen päällikön lausunnon antaa 11 §:ssä tarkoitetun luvan siihen, että kunta alueellaan tai sen tietyllä osalla poliisin ohella huolehtii pysäköintiä ja pysäyttämistä sekä joutokäyntiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta sekä pysäköintivirhemaksujen ja muiden tässä laissa säädettyjen seuraamusten määräämisestä.

Jos valvonta järjestetään 3 momentissa mainitulla tavalla, kunnan on 2 momentissa tarkoitetun pysäköinninvalvojan sijaan asetettava kunnallinen pysäköinninvalvoja, jolla on oltava apunaan tarpeellinen määrä pysäköinnintarkastajia. Kunnallinen pysäköinninvalvoja on valvonnan yleistä järjestelyä koskevissa asioissa poliisilaitoksen päällikön johdon ja valvonnan alainen.

11 §

Lupa kunnalliseen pysäköinninvalvontaan

Aluehallintoviraston tulee kunnallista pysäköinninvalvontaa koskevan luvan myöntämistä harkitessaan ottaa huomioon alueen liikennetiheys, valvonnan tarve ja muut paikalliset olosuhteet sekä kunnan edellytykset asianmukaisesti huolehtia valvonta-toimesta.

Lupa voidaan antaa määrääjäksi tai toistaiseksi. Luvassa voidaan myös vahvistaa pysäköinnintarkastajien vähimmäismäärä ja asettaa muitakin tarpeellisiksi katsottuja ehtoja.

Aluehallintovirasto voi kunnanvaltuustoa kuultuaan ja saatuaan asianomaisen poliisilaitoksen päällikön lausunnon peruuttaa luvan tai muuttaa sen ehtoja, jos olosuhteissa on tapahtunut olennainen muutos tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu taikka valvontatoiminta ei muutoin ole hoidettu asianmukaisella tavalla. Ennen luvan peruuttamista aluehallintoviraston on kuitenkin kehotettava kuntaa kohtuullisessa määräjassa korjaamaan havaitut puutteet. Kunnanvaltuusto voi tehdä esityksen luvan peruuttamisesta tai ehtojen muuttamisesta.

12 §

Kunnallisen pysäköinninvalvojan ja -tarkastajan kelpoisuusvaatimukset ja virkasuhde

Kunnallisen pysäköinninvalvojan kelpoisuusvaatimuksena kunnassa on muu oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinto ja perehtyneisyys liikennekysymyksiin.

Pysäköinnintarkastajan kelpoisuusvaatimuksena on hänelle kuuluvien tehtävien hoitamiseen tarpeellinen liikennettä ja joutokäyntiä koskevien sääntöjen tuntemus.

Kunnallisen pysäköinninvalvojan ja pysäköinnintarkastajan on oltava virkasuhteessa julkisyhteisöön.

13 §

Kunnallisen pysäköinninvalvojan ja -tarkastajan tehtävät

Pysäköinnintarkastajan tehtävänä on valvoa pysäköintiä ja pysäyttämistä koskevien säännösten noudattamista sekä määrätä pysäköintivirhemaksuja ja muita seuraamuksia pysäköintivirheiden ja joutokäyntirikkomusten johdosta. Pysäköinnintarkastajat ovat kunnallisen pysäköinninvalvojan johdon ja valvonnan alaisia.

Kunnallisella pysäköinninvalvojalla ja pysäköinnintarkastajalla tulee valvontatehtä-

vässä olla tunnusmerkki sekä asu, josta ilmenee hänen asemansa. Kunnallisella pysäköinninvalvojalla ja pysäköinnintarkastajalla tulee valvontatehtävässä olla mukana virkamerkki, joka on esitettävä tarvittaessa tai vaa-dittaessa.

Ajoneuvon kuljettaja on velvollinen vaa-dittaessa ilmoittamaan nimensä, henkilötun-nuk-sensa ja osoitteensa pysäköinninvalvo-jalle tai pysäköinnintarkastajalle. Kuljettajan on myös pysäytettävä ajoneuvo pysäköinnin-valvojan tai pysäköinnintarkastajan anta-masta merkistä sekä noudatettava tämän anta-maa muuta pysäköinninvalvontatehtävän to-teuttamiseksi tarpeellista merkkiä tai keho-tusta.

14 §

Muutoksenhakukielto

Huomautuksen tai toimenpiteistä luopumi-sen johdosta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta.

Pysäköintivirhemaksua tai rengaslukkoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskielto ei koske kuiten-kaan pysäköinninvalvojan 18 §:ssä tarkoite-tun hakemuksen johdosta antamaa päätöstä.

15 §

Oikaisuvaatimus

Pysäköintivirhemaksua tai rengaslukkoa koskevaan päätökseen voidaan vaatia oikai-sua pysäköinninvalvojalta. Oikaisuvaati-mus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun päätös on kiinnitetty ajoneuvoon tai annettu muutoin tiedoksi. Määräajan jälkeen tehty oi-kaisuvaatimus tutkitaan, jos myöhästymiseen on ollut erityinen syy ja oikaisuvaatimus on tehty niin pian kuin se on ollut mahdollista.

Oikaisuvaatimuksen käsittelemisestä sää-detään lisäksi hallintolaissa (434/2003). Oi-kaisuvaatimuksesta annettu päätös annetaan tiedoksi kirjeellä. Asianomaisen katsotaan saa-neen päätöksestä tiedon, jollei muuta näydetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämi-sestä.

16 §

Valitus

Pysäköinninvalvojan oikaisuvaatimuksen tai 18 §:ssä tarkoitetun hakemuksen johdosta antamaan päätökseen saa hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeudessa. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä pysäköinninvalvojan päätös on tehty. Valitus ei estä päätöksen täytäntöönpanoa, ellei hallinto-oikeus toisin määrää.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista.

Valituksen tekemisestä ja käsittelemisestä muilta osin säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

17 §

Maksuaika ja viivästysseuraamus

Pysäköintivirhemaksu on suoritettava 30 päivän kuluessa päätöksen tekemispäivästä. Jos päätös on kuitenkin annettu tiedoksi 8 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, maksu on suoritettava 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Pysäköinninvalvoja voi myöntää maksuajan pidentymistä.

Jollei pysäköintivirhemaksua ole suoritettu 1 momentissa tarkoitetussa määräajassa tai maksuajassa, maksu on suoritettava saatavien perinnästä annetun lain (513/1999) 10 a §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetyllä määrällä korotettuna.

18 §

Maksun palauttaminen

Jos pysäköintivirhemaksu on määrätty 2 §:n 1 momentissa tarkoitetusta esteestä huolimatta, pysäköinninvalvojan on hakemuksesta määrättävä suoritettu pysäköintivirhemaksu palautettavaksi asianomaiselle. Hakemus on tehtävä kuuden kuukauden kulu-

essa rikosoikeudellisen menettelyn aloittamisesta tai pysäköintivirhe-maksun määräämisestä.

Jos sama pysäköintivirhemaksu on suoritettu kahdesti, pysäköinninvalvojan on määrättävä liikaa suoritettu määrä palautettavaksi. Jos sekä kuljettaja että omistaja tai haltija ovat suorittaneet maksun, on liikaa suoritettu määrä palautettava omistajalle tai haltijalle.

19 §

Takautumisoikeus

Ajoneuvon omistajalla tai haltijalla on oikeus saada suorittamansa pysäköintivirhemaksun ja rengaslukon käyttämisestä aiheutuneen korvauksen määrä pysäköintivirheen tehneeltä kuljettajalta, jollei maksua ole palautettu 18 §:n 2 momentin nojalla.

20 §

Pysäköintivirhemaksun saaja ja valvontakustannukset

Pysäköintivirhemaksut saa valtio.

Kunnallisessa valvonnassa olevalla alueella tehdyistä pysäköintivirheistä ja joutokäyntirikkomuksista perittävät maksut saa kuitenkin asianomainen kunta riippumatta siitä, onko pysäköintivirhemaksun määrännyt poliisi vai kunnallinen pysäköinninvalvoja tai pysäköinnintarkastaja.

Kunnallisessa valvonnassa olevalla alueella kunta suorittaa valvontatoimen järjestämisestä ja hoitamisesta sekä pysäköinninvalvontaa koskevien ehtojen täyttämistä aiheutuvat kustannukset.

21 §

Pysäköinninvalvonnassa käytettävä ajoneuvo

Kunnallisessa pysäköinninvalvonnassa käytettävään ajoneuvoon sovelletaan, mitä tieliikennelain 48 §:n 4 momentissa säädetään ajoneuvosta, jota käytetään liikennevalvonnassa.

22 §

Täytäntöönpano

Pysäköintivirhemaksun ja sen korotuksen sekä rengaslukon käyttämisestä aiheutuneen korvauksen perimisestä ulosottoihin sovelletaan, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

23 §

Tarkemmat säännökset

Sisäasiainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin:

- 1) rengaslukolta vaadittavista ominaisuuksista;
- 2) käytettävistä asiakirjoista sekä niihin tehtävistä merkinnöistä ja niiden säilyttämisestä;
- 3) tämän lain nojalla määrättyjen seuraamusten täytäntöönpanoon liittyvistä ja muista viranomaisten välisistä ilmoituksista;
- 4) kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestämistä koskevassa hakemuksessa esitettävästä selvityksestä;
- 5) kunnallisen valvontahenkilöstön virka-merkistä sekä virkapuvusta ja tunnusmerkistä.

24 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2012.

Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Tällä lailla kumotaan pysäköintivirhemaksusta annettu laki (248/1970).

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

25 §

Voimaan jäävät säädökset

Seuraavat säädökset jäävät voimaan:

- 1) kunnallisen pysäköinninvalvojan ja hänen apulaisensa tunnusmerkistä annettu sisäasiainministeriön päätös (136/1971);
- 2) kunnallisen pysäköinninvalvojan virkapuvusta annettu sisäasiainministeriön päätös (512/1987).

26 §

Siirtymäsäännös

Jos pysäköintivirhemaksua koskeva maksukehoitus on annettu ennen tämän lain voimaantuloa, asian käsittelyssä, muutoksenhaussa ja seuraamusten määräämisessä noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lääninhallituksen tai aluehallintoviraston kumottavan lain nojalla antamat määräykset jäävät edelleen voimaan.

Se, joka on tämän lain voimaan tullessa nimitettyä kunnallisen pysäköinninvalvojan tai valvonta-apulaisen virkaan tai määräaikaiseen virkasuhteeseen, säilyttää kelpoisuutensa vastaaviin tehtäviin myös tämän lain tultua voimaan.

Oikeusministeri *Tuija Brax*